

DE VERA MENSURA
RVM PONDERVMQVE RA

TIONE OPVS DE INTEGRO IN

stauratū a reuerendo in Christo patre,

Roberto Senali, diuina clementia

Episcopo Abrincensi, Theos

logo doctore ordine, &

origine Parisiensi.

Aut doce, aut discere,

Aut patere prodesse cupientem.

PARISIIS

Apud Ioannem Roigny, sub Basilisco,
in via ad diuum Iacobum.

M. D. XXXV.

AD LECTOREM SATISFACTIO.

n E M O mihi vitio vertet, qui modo æquū se præstare velit & candidum, q̄ a priore nō multos ante annos edita de liquidorū mensuris obseruatione, hoc loco tota (quod aiunt) via recedam. Siquidem in ea quæ præcessit editione, insignem illum pictorē Apellem imitari me velle profitebar: quē dum sua vulgi iudicio opera exponeret, ita subscribere solitum referunt, Apelles hoc faciebat: quo apertissime significaret nondum manus extremam apposuisse operi. Idq̄ mihi contigisse ingenue profiteor. Quod enim tum suspicabar, accidit, futurum scilicet vt paulo altius repetito negotio, alia quādoq̄ methodus appareret, qua progrediendum certius foret & tutius ad colligendam veterum mēsurarum symmetriam: hoc interim agens, quod diuus Petrus in sua canonica de prophetarum scrutandis vaticinijs admonet, ita dicens: Bene facitis attēdentes prophetico sermoni, sicut lucernæ lucēti in caliginoso loco, donec oriatur dies. Quod ergo statuit sanctissimus ille apostolus in prophetarum studiosa lectione, illud ego in authorum decretis perscrutandis (quantum ad mensurarum rationem pertinebat) perficere atq̄ implere conatus sum. Perlustratis enim Budęi, Alciati, Georgij Agricolę, Leonardij Porcij, virorum in omni dicendi genere consummatorū, collatisq̄

DE VERA MENSURA

RVM PONDERVMQVE RATIONE, reuerendi in Christo patris, Roberti Senalis, diuina clementia Abrincensis episcopi, doctoris theologi, commentarij.

Visquis nostrarum cum extetis rationem mensurarum totam semel adsequi desiderat, illum oportet intelligere, vnciae, sextarij & amphorae veram capacitatem, & mensuram, sed & vnciarum, sextariorum & amphorarum inter

se proportionem: quam si semel assecutus fuerit, nulla iam supererit in reliquis difficultas. In primis autem definienda est, deinde in partes secunda vncia.

Est ergo vncia, librae seu ponderalis seu mensuralis pars duodecima, quae in mensuris oblongis & quadratis pollex dicitur, vt alio loco monstratum est. In cubicis autem, seu liquidorum aridorumque capacibus mensuris, quomodo se habeat ad pollicarem, suo loco differetur. Denique vncia linealis est pars duodecima pedanae longitudinis, quadrata vero quadrati, & cubica cubi.

Iam superest illam in duas partes diuidere.

Huius medietas est semuncia.

Tertia pars vnciae, gemina sextula, atque etiam duella dicitur. Fannius de hac ita scripsit.

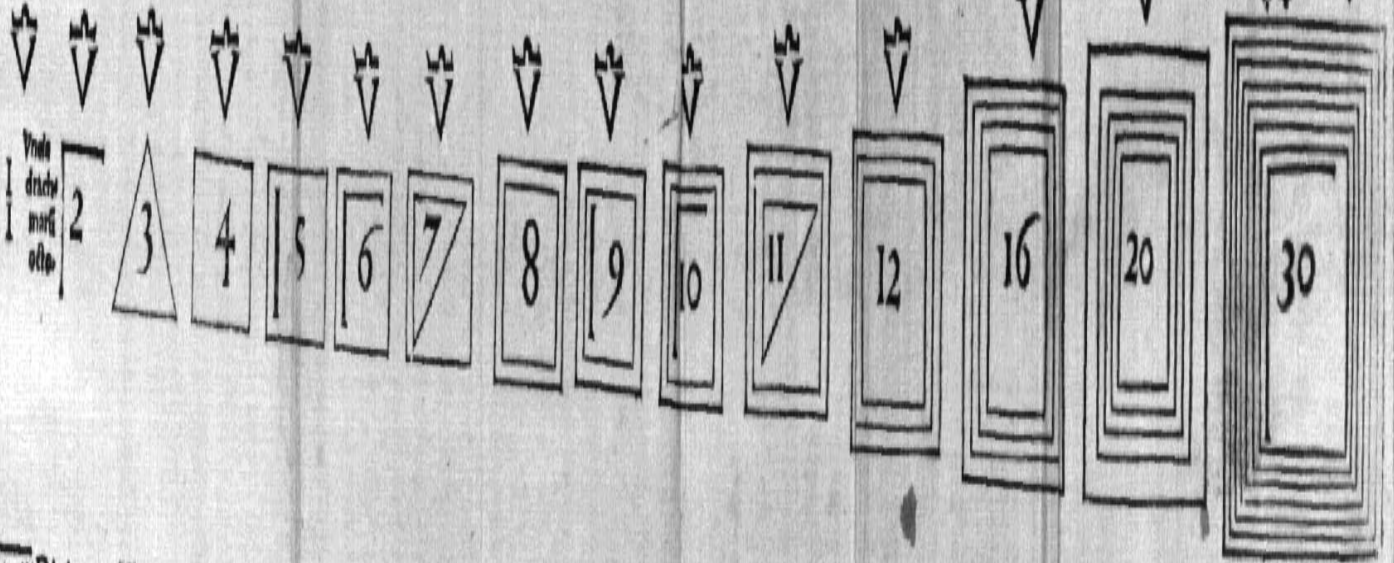
Sextula quum dupla est, veteres dixere duellam.

Quarta eius pars siciliquis vnciae quartarius, ita

PONDERVM NOTVLAE.

1 Siclus, seu semuncia drachmarum quatuor.

MENSURARVM FIGURAE ORDINATAE

- Palmus Digitorum 4.
- Doron Digitorum 5.
- Dichas Digitorum 8.
- Spithame Palmorum 3.
- Pes pal. 4.
- Cubitus sesquipes.
- Gradus bipes.
- Gressus simplex, bipes cum semisse.
- Tripeda mensura.
- Tetrapeda seu libra negotiaria teiam dimetiens.
- Pentapeda gressus duplex.
- Hexapeda seu cana (spithamarum octo, alias braccia cubitorum 4, orgia, toise, amplexus).
- Heptapeda.
- Octopeda.
- enneapeda seu cubitus geometricus mensura archæ Noe cubitalis, sesquiorgia acena calamus mensuræ vulgaris sex cubitorum.
- Decapeda alias pertica seu radius addito palmo quadrat calamus mensuræ sanctuarij Ezechieis 40. alia est pertica pedum 25.
- Endecapeda.
- Diodecapeda.

Marcha
argentaria
drachmarum
[64.]

Libra negotiaria
drachmarum
[96.]

Mina Alexandri
na drachmarum
[128.]

Mina Attica me
dica drachmarum
[160.]

Mina hebraica
drachmarum
[240.]

Sicli seu
semuncie.

Mina Attica nego
ciatoria drachma
rum [180.]

Hic tibi pro vero pollice finge pedem.

P O L L I C E S DV O DE CIM.